

ALEKSANDER SZNIOLIS

1891–1963

Prof. dr inż. Aleksander Szniolis urodził się w 13 września 1891 r. w Wilnie i tam w 1911 r. ukończył szkołę średnią. W tym samym roku wstąpił do Instytutu Politechnicznego w Petersburgu i w 1917 r. uzyskał dyplom inżyniera I stopnia. Początkowo pracował w kolejnictwie, m.in. na stanowisku naczelnika Działu Wodnego w DOKP w Wilnie, a w 1924 r. rozpoczął pracę w dziedzinie inżynierii sanitarnej, najpierw – do 1950 r. w Państwowym Zakładzie Higieny, a następnie w Politechnice Wrocławskiej aż do przejścia na emeryturę.

W latach 1924–1926, jako stypendysta Funduszu Rockefellera, studiował w Stanach Zjednoczonych w Harvard University – Graduate School of Engineering. Po powrocie ze studiów w USA rozpoczął pionierską pracę, organizując Oddział Inżynierii Sanitarnej w Państwowej Szkole Higieny (powołanej w 1922 r. przy Państwowym Zakładzie Higieny – PZH). Była to pionierska praca, gdyż wówczas uzyskanie właściwej pozycji badań w dziedzinie inżynierii sanitarnej w Polsce wymagało pokonania wielu trudności formalnych, organizacyjnych, technicznych i personalnych. Wielkie zdolności organizacyjne prof. A. Szniolisa i dobre rozeznanie problematyki inżynierii sanitarnej oraz wytrwałość pokonały te trudności i przyczyniły się do powstania w PZH pierwszego tego rodzaju ośrodka badawczo-naukowego w dziedzinie inżynierii sanitarnej w Polsce – prof. A. Szniolis był jego kierownikiem w latach 1936–1944 r. Państwowy Zakład Higieny, po różnych przekształceniach organizacyjnych, działa obecnie jako Państwowy Instytut Badawczy. Po Powstaniu Warszawskim w 1944 r. prof. A. Szniolis został wywieziony do obozu pracy we Wrocławiu, gdzie po wyzwoleniu miasta w 1945 r. zorganizował filię Państwowego Zakładu Higieny, którą kierował do 1950 r.

W latach 1950–1951 prof. A. Szniolis zorganizował Wydział Inżynierii Sanitarnej na Politechnice Wrocławskiej, był jego pierwszym dziekanem (1950–1951) oraz kierownikiem Katedry Technologii Wody i Ścieków. Pozostawił po sobie duży dorobek w postaci ponad 60 prac naukowo-badawczych, publikacji i innych opracowań, których tematyka obejmowała prawie wszystkie podstawowe zagadnienia z zakresu inżynierii sanitarnej. Z pracą naukową prof. A. Szniolis łączył działalność o charakterze usługowym – pod jego kierunkiem powstało kilkanaście studiów i projektów zakładów oczyszczania ścieków miejskich i przemysłowych.

Działalność naukowa, dydaktyczna i zawodowa prof. A. Szniolisa była znana i ceniona nie tylko w kraju, lecz również na za granicą – Światowa Organizacja Zdrowia zaproponowała mu stanowisko konsultanta do spraw zaopatrzenia w wodę. Prof. A. Szniolis wykształcił i przygotował do pracy badawczej i zawodowej ponad 80 technologów wody i ścieków oraz wielu pracowników naukowych, którzy kontynuowali wytyczone przez niego kierunki (m.in. prof. Apolinary L. Kowal, prof. Henryk Mańczak, prof. Edward S. Kempa, prof. Jerzy Kurbiel).

Równoległe z pracą naukową prof. A. Szniolis bardzo intensywnie udzielał się społecznie, będąc współorganizatorem Oddziału Dolnośląskiego Polskiego Zrzeszenia Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych (PZGWTS – od 1957 r. PZITS). Był w składzie pierwszego Zarządu Oddziału Dolnośląskiego PZGWTS, z rekomendacji którego został członkiem Komitetu Redakcyjnego czasopisma Gaz, Woda i Technika Sanitarna. W latach 1957–1962 był organizatorem i opiekunem założonego przy Zarządzie Oddziału PZITS „Koła Naukowo-Dyskusyjnego Inżynierów Technologii Wody i Ścieków”, skupiającego absolwentów tej specjalności. Inicjował i zorganizował wiele seminariów i zebrań dyskusyjnych, których zadaniem było podnoszenie kwalifikacji kadry inżynierskiej.

Za swoje liczne zasługi naukowe i organizacyjne został odznaczony wieloma odznaczeniami, m.in. Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski oraz Medalem X-lecia PRL. Jedna z ulic we Wrocławiu oraz główna sala wykładowa w gmachu Inżynierii Sanitarnej (D-2) Politechniki Wrocławskiej noszą jego imię.

Prof. A. Szniolis zmarł 16 maja 1963 r. i 20 maja 1963 r. został pochowany na cmentarzu parafialnym św. Wawrzyńca przy ul. Odonu Bujwida we Wrocławiu.

